

MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMIDA AXBOROT KAMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING SAMARASI

Turayeva Salomat Sadullayevna

Qoraqalpog'iston Respublikasi

Amudaryo tumani 2-sonli MTT

metodisti

Bundan atigi yigirma yil muqaddam mamlakatimizda odamlarning hayoti bugungidan tubdan farq qilar edi. Hayotning deyarli barcha sohalarida katta o'zgarishlar ro'y berdi, ko'plab yangi imkoniyatlar paydo bo'ldi, ularning ba'zilari juda oldinga siljidi va yanada o'sish istiqbollari mavjud bo'ldi. Har bir oilaning hayoti maktabgacha ta'lim kabi jiddiy soha taraqqiyotdan chetda qolmadi. Bolani o'rab turgan ijtimoiy hodisalar dunyosi umumiy aqliy qobiliyatlarning tarkibiy qismi sifatida transformatsion qobiliyatlarni tizimli ravishda rivojlantirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi.

Tarbiyachilar har kuni bolalarni tarbiyalash bilan shug'ullanadigan maktabgacha ta'lim tashkilotlarida qanday yangilik bo'lishi mumkin? Bir qarashda, mashg'ulotlarning asosiy qismi avvalgisidan unchalik farq qilmaydi - biroz o'zgartirilgan amaliy mashg'ulotlar, ekskursiyalar, bayramlarni tayyorlash va o'tkazish va boshqa tadbirlar. Biroq, zamonaviy jamiyatda maktabgacha ta'limdagi axborot texnologiyalari ko'plab otalarning bolalarni tarbiyalash haqidagi odatiy fikrini butunlay o'zgartiradi. Darhaqiqat, axborot texnologiyalari dastlab har bir xonadonda, keyin litseylarda paydo bo'ldi, so'ngra bosqichma-bosqich yanada ko'tarildi - quyi sinflarga. Axborot texnologiyalari hatto bolalar bog'chalarigacha ham rivojlanib kirib kelgani ajablanarli hodisa emas. Zamonaviy maktabgacha ta'limda ta'lim berish davlat ta'lim standarti, takomillashtirilgan "Ilk qadam" davlat o'quv dasturini axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) asosida joriy etilishi bilan olingan, chunki ta'lim dasturini amalga oshirish uchun zamonaviy talablarga javob bera oladigan AKTni jadal qo'llashni biladigan kadrlar bilan ta'minlab borishga esa alohida e'tibor qaratilmoqda. Tarbiyachilar kasbiy kompetentligini rivojlantirishga qaratilgan amaliy seminarlar, qisqa muddatli o'quv kurslari, uzluksiz malaka oshirish kurslari davomida amalga oshirib kelinmoqda.

Axborot kompetensiyasi - axborot texnologiyalaridan foydalangan holda kerakli ma'lumotlarni mustaqil izlash, tahlil qilish, tanlash, qayta ishlash va uzatish qobiliyatidir. Ko'rinib turibdiki, axborot kompetensiyasiga ega tarbiyachi faqat an'anaviy texnologiyalar doirasida ishlayotgan hamkasbiga nisbatan sifat jihatidan ustunlikka ega. Global axborotlashuv davrida maktabgacha ta'lim muassasalarining ta'lim muhitida AKTdan foydalanish talab darajasiga aylanib bormoqda. Amaliyot shuni ko'rsatadiki, axborot kommunikatsiya texnologiyalari jamiyatning bir qismi bo'lib, u bilan birga harakatlanadigan va rivojlanayotgan zamonaviy maktabgacha ta'lim muassasasini axborot-kommunikatsiya texnologiyalarisiz endi tasavvur etib bo'lmaydi. Maktabgacha

ta'limni axborotlashtirish tarbiyachilarga ta'lim jarayoniga innovatsiyalarni joriy etishga qaratilgan yangi uslubiy ishlanmalarni pedagogik amaliyotga keng joriy etishda yangi imkoniyatlar ochadi. Bolalar bog'chasi tarbiyachilari ixtisoslashtirilgan kurslarda o'qiydilar, bolalar va ota-onalar bilan ishlash uchun taqdimotlar va multfilmlar yaratadilar, bolalar uchun o'quv kompyuter o'yinlaridan foydalanadilar, turli darajadagi veb-seminarlar va "Yilning eng yaxshi tarbiyachisi" kasbiy-ko'rik tanlovlarda qatnashish ularning kasbiy malakasini oshirishga yordam beradi.

Tarbiyachilarning kasbiy faoliyati bugungi kunda tobora ko'proq ularning o'z-o'zini rivojlantirish va o'z-o'zini tarbiyalash qobiliyatiga bog'liq, chunki bugungi kunda ta'lim u yoki bu ta'lim muassasasining oxirida tugamaydi balkim bir umr davom etadigan jarayon xisoblanadi. Kasbiy ta'lim tizimida tarbiyachilarning o'z amaliy faoliyatida axborot va kompyuter texnologiyalaridan (AKT) foydalanishga tayyorligini rivojlantirish, shuningdek, ularning yangi axborot texnologiyalaridan foydalanish qobiliyatini oshirish vazifasi dolzarb va ahamiyatli bo'ladi. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan tajriba o'tkazishda shuni unutmasligimiz kerakki, asosiy narsa bolaning yodlangan bilimlarni o'zlashtirishi emas, balki uning atrofidagi dunyoga g'amxo'rlik, hissiy munosabat va ekologik savodxonlik ko'nikmalarini shakllantirishdir. Qiziqish, yangi va noma'lum narsalarni o'rganishga intilish, doimiy tajriba qilish istagi, mustaqil ravishda javob izlash - bu bolalarning qiziquvchanligiga xosdir. Va biz, kattalar uchun, asosiy narsa bu istakni so'ndirish emas, balki noma'lum narsalarga qiziqishni rivojlantirish va saqlab qolishdir. Tarbiyachilarning AKT kompetentsiyalari darajasini diagnostika qilish natijalariga ko'ra, AKTni joriy etishning dastlabki bosqichida nol va asosiy bilim darajasiga ega bo'lgan va yo'q va past motivatsiyaga ega bo'lgan tarbiyachilar bo'lgan bo'lsa, hozir nafaqat yuqori motivatsiya, balki yaxshi AKTni bilishning asosiy darajasi. Shunday qilib, zamonaviy tarbiyachi nafaqat maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantirish va tarbiyalash jarayonining menejeri bo'lib, bolalarning mustaqil va kognitiv hamkorlikdagi faoliyati uchun shart-sharoitlarni ta'minlaydi, balki u ilmiy rahbar hamdir.

Xulosa o'rnida shuni aytish joizki, xozirgi rivojlanib borayotgan zamona XXI asr "Axborot asri bolalari"ga ta'lim berishda AKTda ta'lim-tarbiyaviy jarayonda muntazam qo'llab borish samarali natija beradi. Zamonaviy tarbiyachilarda ta'lab shuki o'z ustilarida ishlab, kasbiy kompetentligini oshirib, yurt kelajagi o'lmish yosh avlodni tarbiyalashda barcha kuch va bilimlarini safarbar etmog'i zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to’g’risida”gi O‘zbekiston Respublikasining Qonuni
2. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta’lim vazirligining Muvofiqlashtiruvchi kengashining 2022-yil 4-fevraldagi 1-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan takomillashtirilgan “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi
3. Veraksa N. E., Galimov O. R. Maktabgacha yoshdagi bolalarning kognitiv va tadqiqot faoliyati. – M.: Mozaika – sintez. Moskva 2013 yil
4. Emelyanova E.I. Bolalarning tadqiqot faoliyati // Bolalar bog‘chasidagi bola. "Nashriyot uyi" "Maktabgacha yoshdagi bolani tarbiyalash" Moskva - 2009. - 3-son.
5. Mixaylova Z. A., Babaeva T. I., Klarina L. M., Serova Z. A. Kattaroq maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv va tadqiqot qobiliyatlarini rivojlantirish - Sankt-Peterburg. : MChJ nashriyoti "Bolalik-Press". - 2012 yil
6. KOUCHING TEXNOLOGIYASI - PEDAGOGIK KOMPETENTSIYANI OSHIRISH SHAKLI SIFATIDA
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=07f0edgAAA-AJ&citation_for_view=07f0edgAAAAJ:9yKSN-GCB0IC